

FREQUENTLY ASKED QUESTIONS

**UPDATED
AUG 2024**

TWO-POT RETIREMENT SYSTEM

SETSWANA

national treasury

Department:
National Treasury
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

THULAGANYO YA THOLOTIRO YA "DIFALA TSE PEDI" KE ENG?

Thulaganyo ya tholotiro ya difala tse pedi ke phetogo e e tla letlang maloko a letlole la tholotiro go dira dikgogo go tswa mo matloleng a ona a tholotiro pele ga tholotiro, fa ba boloka karolo e e tla fitlhelelwang fela ka tholotiro go thusa go tokafatsa ditlamorago tsa tholotiro. Se se kaya gore maloko ga a tlhoke go leboga tiro go fitlhelela karolo ya ona ya madi a tholotiro fa ba na le mathata a madi. Phegote e e tla simolola ka 1 Lwetse 2024.

E DIRETSWE MANG?

Thulaganyo e ntšhwa e dira go maloko otlhe a a dirang a letlole la tholotiro mo matloleng a maphata a poraefete le puso ka bobedi, kwa ntle ga dipholisi tsa madikatsotshireletso tsa lotso lwa bogologolo kgotsa tsa setlogelo sa tholotiro, matlole a a senang maloko a a nang le seabe a a dirang (a a jaaka matlole a a madifatso, matlole a baamogelatshiamelo, matlole a a tswetsweng kgotsa matlole a a tsigameng). Baamogelaphenšene le maloko a matlolepabalelo a a neng a le dingwaga di le 55 le go feta ka 1 Mopitlwe 2021 a a neng a sa tlhopha go nna karolo ya thulaganyo ya difala tse pedi le ona a ka se akarediwe.

GOENG THULA- GANYO YA DIFALA TSE PEDI?

Thulaganyo e e diretswe go tshegetsa poloko ya tholotiro ya pakatelele fa e aba go fetofetoga le maemo go thusa maloko a letlole a a mo mathateng a madi. Mo dintlheng di le dintsi, matlole a tholotiro ke poloko fela e maloko a letlole a nang le yona. Ka thulaganyo ya gajaana, maloko mangwe a leboga tiro go fitlhelela dipoloko tsa matlole a ona a

tholotiro go duela melato, se e leng kotsi go ya ka pono ya ikonomi, thulaganyo ya matlotlo le tlamelo ya tholotiro. Thulaganyo ya difala tse pedi e diretswe go thusa maloko a letlole mo dinakong tsa mathata a madi ka go letlelela go fitlhelela karolo ya poloko pele ga tholotiro. Go molemo gore maloko a dirise karolo ya poloko ka kelotlhoko le fa go tlhokega thata fela. Se se botlhokwa, e sireletsa gape karolo ya poloko gore e dirisiwe fela ka tholotiro.

E TLA DIRA JANG?

Phetogo e tlhola "karolo ya poloko", "karolo ya tholotiro" le "karolo ya mong". Ke fela "karolo ya poloko" le "karolo ya tholotiro" tse di ka amogelang dikabo tsa tholotiro go tloga ka letlha la tiriso go ya pele. Karolo ya mong e tla boloka dithuso tsa tholotiro tse di kgobokantsweng ke leloko pele ga letlha la tiriso Kgolo ya peeletso e santse e tla tswenngwa mo karolong e.

Go tloga ka 1 Lwetse 2024, dikabelo tsa tholotiro di tla kgaoganngwa ke letlole la gago la tholotiro ka karolo ya poloko le karolo ya tholotiro. Kabo ya 13 (nngwe-tharong) ya palogotlhe ya dikabelo e tla ya kwa karolong ya poloko mme 23 (pedi-tharong) ya palogotlhe ya dikabelo e mo karolong ya tholotiro.

Sekao, fa kabelo ya tholotiro ya motho wa A ka Lwetse 2024 e le R900 ka kgwedi, R300 e tla ya kwa karolong ya poloko mme R600 e tla ya kwa karolong ya tholotiro. Go tswa mo sekaong se, motho wa A a ka kgobokanya R3 600 mo karolong ya poloko mo pakeng ya dikgwedi di le 12. Motho wa A o tla kgona go goga bokanakang bongwe le bongwe mo karolong ya poloko, fa fela kgogo e le go feta R2000 mme a sa dira kgogo mo dikgweding di le 12 tse di fetileng. Motho ga a tlhoke go dira kgogo mo karolong ya poloko ngwaga nngwe le nngwe. Bokanakang jo bo mo akhaontong bo santse bo tla nna teng go gogwa mo dingwageng tsa isago mme bo tla siamelwa ke kgolo e e senang lekgetho mo akhaontong go fitlhela kgogo e dirwa. .

Karolo ya poloko e tla fitlhelelwa nako nngwe le nngwe, fela dikgogo di tshwanetse go nna palotlase ya R2000 gape, fela ke kgogo e le nngwe fela e e tla dirwang mo pakeng ya dikgwedi di le 12 (ngwaga wa lekgetho). Madi a a gogwang a tla duedisiwa lekgetho go ya ka selekanyo se se kwa tlase sa motho sa lekgetho. Ga go na selekanyo sa botlalogolo jwa kgogo mo karolong ya poloko.

Karolo ya tholotiro e ka se fitlhelelwe fa go lebogiwa tiro mme e fitlhelelwa fela ka tholotiro. Se se kaya gore e tla bolokwa go fitlha tholotiro. Go tla samaganwa le dikgetsi tsa go fokotsa batho mo tirong mo legatong le lengwe la tsweletso e ya phetogo.

Madi a tholotiro a a kgobokantsweng go tloga ka 31 Phatwe 2024, a a kailweng e le "karolo ya mong", ga a kitla a tsaya dikabelo go ya pele fela a santse a tla beelediwa ke letlole la tholotiro. Fa o ka leboga tiro mo isagong, tshwanelo ya gago ya gajaana (tshwanelo ya bong) ya go fitlhelela karolo e kgotsa e fetisediwe kwa letloleng la poloko e tla tsholwa.

Go tswa mo mading a letlole la gago ka 31 Phatwe 2024, 10% kgotsa R30 000, go ya ka gore ke efe e e kwa tlase, e tla abelwa karolo ya poloko. Se se bidiwa karolo e e kgobokantsweng ya leloko ya poloko ya tholotiro. Se e tla nna phetiso ya gangwe fela kwa tshimologong ya thulaganyo ya difala tse pedi mme ga e kitla e boelediwa mo dingwageng tse di latelang

Sekao, fa o na le madi a a kana ka R200 000 mo letloleng madi a tshimololo e tla R20 000 (se ke 10% ya R200 000).

Fa leloko le lengwe le na le R750 000 madi a letlole mo karolong ya mong, karolo e e kgobokantsweng ya leloko ya poloko ya tholotiro e tla nna R30 000, ka gore 10% ya R750 000 e feta selekanyo sa R30 000. Le fa R75 000 e le 10% ya R750 000 - madi a a tla lekanyediwa go R30 000.

A MADI A A ABELWANG KAROLO YA MONG A TLA GOLAKA MOROKOTSO?

Ee, karolo ya mong e tla neelwa poelo ya letlole. Ga go kitla go nna le dikabelo tsa tlaleletso tsa leloko mo karolong e.

A GO TLA NNA LE PHITLHELELO YA KA BONAKO (KAROLO E E KGOBOKANTSWENG YA LELOKO YA POLOKO YA THOLOTIRO)?

A MALOKO A TLA AMOGELA MADI BONA KA BONAKO KA 1 LWETSE?

ItGa go bonale gore matlole a tla kgona go duelwa gore go gogwe ditleleimi ka bonako fa thulaganyo ya difala tse pedi e simolola ka 1 Lwetse. Thulaganyo e ntšhwa ya difala tse pedi e tla simolola ka letlha le; fela, dikgato di le mmalwa di tlhoka go dirisiwa pele. Palo ya karolo e e kgobokantsweng ya leloko ya poloko ya tholotiro, e e tlhomamisang bokanakang jwa ntlha jo bo tla abelwang karolo ya poloko e tla dirwa go dirisiwa boleng kwa bokhutlong jwa Phatwe. Matlole gape a tla tlhoka go amogela, netefatsa le go tseweletsa ditleleimi tsa dikgogo tse di amogetsweng.

Matlole gape a tlhoka go tlhabolola melao ya ona le gore e rebolwe ke Bothati jwa Lephata la Boitshwaro jwa Matlotlo pele go dirisiwa thulaganyo e ntšhwa. Mo godimo ga moo, dithulaganyo tse dintšhwa go nna teng go letlelela dikgogo tseo tsa ngwaga go tswa mo letloleng le SARS ka bobedi.

A 10% KGOTSA R30 000 E TSILE GO DIRA NGWAGA LE NGWAGA?

Nnyaa. 10% go fitlha go R30 000 GA se kgogo ya botlalogolo jwa madi ya ngwaga fela ke madi a gangwe fela a a ka ntshiwang mo karolong ya mong go ya kwa karolong ya poloko.

A LELOKO LA LETLOLE LE TLA LATLHEGELWA KE MADI FA A SA DIRE KGOGO?

Nnyaa. Fa leloko la letlole le tlhopha go se dire kgogo mo karolong ya poloko, karolo e tla tswela go gola. Leloko le ka goga madi mangwe le mangwe a le a batlang. Karolo ya poloko le yona e ka tlogelwa go fitlha tholotiro mo mokoma wa madi o ka gogwang teng.

A GO NA LE KGOGO YA BOTLALOGOLO JWA MADI KGOTSA SELEKANYO?

Nnyaa. Kgogo ya madi mangwe le mangwe e ka dirwa mo karolong ya poloko fela e seng kwa tlase ga R2000. Dikgogo di letleletswe gangwe ka ngwaga wa lekgetho mme di duedisiwa lekgetho go ya ka kelopotlana ya lekgetho ya leloko.

TSAMAISO YA TLELEIMI YA KGOGO KE ENG?

Maloko a letlole la tholotiro a tshwanetse go dira kopo kwa letloleng kgotsa go botsa kwa letloleng ka tllhamalalo ka ga tsamaiso ya kgogo.

GO DIRAGALA ENG FA LELOKO LE LEBOGA TIRO?

Melao ya bogologolo e tla dira ya poloko ya tholotiro e e kgobokantsweng pele ga 1 Lwetse 2024. Leloko le santse le na le phitlhelelo e e feletseng ya poloko e e kgobokantsweng ya tholotiro (e e leng mo karolong ya mong) fa a rola tiro - e tla tsewa e le madi (e tla duedisiwa lekgetho) kgotsa e tla fetisediwa kwa letloleng le lengwe la tholotiro. Leloko le santse le ka fitlhelela se se mo sefaleng sa poloko morago ga go leboga tiro. Karolo ya tholotiro ga e kitla e fitlhelwa ke leloko fa le rola tiro.

GO DIRAGALA ENG FA GO NA LE TLHALO?

Ditaolo tsa tlhalo di tla tswela go dirisiwa kgalthanong le poloko yotlhe ya leloko ya tholotiro. Go kaya gore taolo ya tleimi ya taolo ya tlhalo e tla diragadiwa ka dikarolo go ralala dikarolo tsotlhe tse leloko le nang le tsona. Go botlhokwa gore letlole le itsisiwe fa tsamaiso ya tlhalo e simolotswe.

A KAROLO YA POLOKO E TLA NNA LE MOROKOTSO?

Ee, madi a a mo karolong ya poloko e tla nna poelo

ya letlole go ikaegile ka gore e beeditswe lobaka lo lo kae.

DITLAMORAGO KE DIFE GO MALOKO A LETLOLE LA PABALELO A A DINGWAGA DI LE 55 KGOTSA GO FETA KA 1 MOPITLWE 2021?

Maloko a ga a kitla a akarediwa ka tlhamalalo mo thulaganyong ya difala tse pedi, fela a ka tlhopha go nna le seabe fa a rata. A ka dira jalo ka go go dira kopo kwa letloleng la ona la pabalelo. Fa a tlhopha go nna mo thulaganyong ya difala tse pedi, a ka se fetole tshwetso ya ona.

MADI A TSHIMOLOLO A TLA TSWA KAE A MALOKO A LETLOLE-PABALELO A A KWA TLASE GA DINGWAGA DI LE 55 KA 2021?

Maloko a letlolepabalelo a a neng a le kwa tlase ga dingwaga di le 55 go tloga ka 1 Mopitlwe 2021, madi a bona a tshimololo a tla tsewa ka tekano go tswa mo sefaleng se se neng e le sa mong ka 2021 le sefala se e seng sa mong.

TSAMAIISO E E LATELANG KE EFE?

aanong ka melaotlhommo e mebedi (Molaotlhommo wa Matlole a Phenšene le Melao ya Tlhabololo ya Molaotlhommo wa Lotseno) e fetotswe go nna molao ke Moporesidente, matlole a tholotiro a tshwanetse go dira kopo ya ditlhabololo tsa molao le Bothati jwa Lephata la Boitshwaro la Matlotlo le go fetola

dithulaganyo tsa ona go dira thulaganyo ya difala tse pedi go tloga ka 1 Lwetse 2024. Matlole gape a tla tlhaeletsana le maloko a ona ka moo ditlaimi tsa dikgogo tsa dipoloko tsa ona di tla tsamaisiwang ka teng.

O TSHWANETSE GO DIRA ENG?

1. Tsweetswee netefatsa gore letlole la gago la tholotiro le na le dintlha tsa gago tse di nepagetseng tsa kgolagano. Se se botlhokwa gore le golagane le wena ka ga phetogo.
2. Nna o lebeletse tlhaeletsano go tswa kwa letloleng la gago la tholotiro kgotsa go batlhokomedi ba letlole, ka ba tlhoka go tlhaeletsana le maloko ka ga tiriso ya phetogo.
3. Sekaseka ditlhopho tsa gago ka kelotlhoko le go batla kgakololo go mogakolodi yo o dumeletsweng wa matlotlo.
4. Supa maitlhommo a gago a poloko ya pakatelele le go rulaganya isago ya gago - mme o leke go boloka go le gontsi ka moo o ka kgonang ka teng fa o kgona. Ditiragalo tse di sa lebelelwang di ka kaya gore o tshwanetse go fetola thulaganyo - fela simolola ka thulaganyo. O tla nna le go fetofetoga go feta pele - fela seo se tla le maikarabelo a go itshireletsa jaanong le isago.
5. Fa o le lelola la letlolepabalelo le le neng le le go feta dingwaga di le 55 ka 1 Mopitlwe 2021, o na le tlhopho ya go rulaganya dikabelo tsa gago go latela thulaganyo ya difala tse pedi.
6. Fa o tsentsa madi mo letloleng la gago la tholotiro mo dingwageng di le mmalwa, o ka fitlhelela kgogo ya madi a tshimololo ka letlha la go tsena mo tirisong. O se ka wa itlhagalelela go dira tshwetso ya go dira kgogo. O ka raelesega go dira kgogo ka bonako jo bo kgonegang - fela gakologelwa gore o tla latlhegelwa ke madi a o a gogang le morokotso otlhe mo mading ao ka tholotiro. Gape, fa o leta go goga madi mo karolong ya poloko go fitlha tholotiro, a tla duedisiwa lekgetho le kwa tlase.
7. Akanya gore a o tla fetisetse matlole go tswa mo

karolong ya gago ya poloko go ya kwa karolong ya tholotiro.

8. O se letle ope go go pateletsa go dira sengwe se se sa go siamelang. Le fa go siame go thusa batho fa o kgona, o dirile ka natla go bolokela tholotiro - mme go botoka fa e nna e beeditswe lobaka lo lo leele.
9. Fa o tlhoka thuso fela o sa itse gore o ka simolola kae, golagana le letlole la gago la tholotiro.

O KA BONA KAE TSHEDIMOSETSO GO YA PELE

